

Granollers Sardanista

per Miquel DOMENECH

L'arxiu Històric de la «Cerdana» o «Sardana» 2.ª part

Mentre es feien les ballades, Pere Ramoneda, pagès de Rubí, s'atreuï «en amassar ho remetre una Bossinada a Hierònima donzella, filla de Antoni Serra del Molí i posà la mà a la daga volent pagar amb la daga al hereu Mas de Sanct Llorens, que's diu Perot Mas, que ballava ab ella y amanassà dit Ramoneda a dit Mas que si nos dexava de ballar que la pagaria, de tal manera que avalotà la plassa en que estava molta gent».

Fins aquí, però, és cert que no es diu res de les sardanes. Fixem-nos, però, en la declaració jurada que a requeriment de les autoritats prestà la donzella Jerònima Serra, la qual amb les mans posà des d'amunt els Sants Evangelis, digué:

Senyor Batlla: lo que jo sé aserca de les coses denunciades a la Regia Cort y del que'm interroga, és que hair que era dimars, que era la festa de Sanct Ge'nis, que havia ballades a la plassa de la present parròquia, estant jo ballant ab Pere Ramoneda de la dita parròquia feren sardanes, y jo veient que feien sardanes me'n deixi, y a dit Ramoneda li sabé molt greu, que'm volia forsar de fer ballar sardanes y així jo no estigui per axò de dexar-me'n, y quan estaven per dexarse los músichs de fer la Sardana me digué lo hereu Mas de Sanct Llorens si volia anar a ballar y jo no volia anar fins a tant a que estassen de les sardanes y així anàrem a ballar y, quant fòrem en lo ball, dit Ramoneda se posà a parlar a la orela del dit hereu Mas y dit Mas me digué que li havia dit Ramoneda que es dexés de ballar y dit Mas, però, no se'n volgué dexar y après tornà... y amanassà de donar-me una bossinada y posà la mà a la daga i així se posà al mig molta gent y no ho féu».

Altre testimoni, Antoni Canals, declara el mateix, ço és, «que lo hereu Ramoneda ballava ab Jerònima Serra y així ballant feren sardanes y la donzella no volgué ballar sardanes y après dexant-se de ballar sardanes viu lo hereu Mas que ballava ab la dita Hierònima Serra y après lo hereu Ramoneda hagué alguna qüestió ab lo hereu Mas sobre el ballar de la dita donzella y viu com tenien las dagas en les mans».

Gràcies a la resolta negativa a ballar sardanes de la donzella Serra del Molí, aquella ballada de sardanes de Rubí ha passat a la història i ha fet que aquelles sardanes rubinenques siguin les primeres que documentalment es coneixen de la Comarca del Vallès i de les primeres de Catalunya.

Segons el text, transcrit pel Rvnd. Serra i Vilaró, d'un dietari de l'any 1613, en aquest temps les «cerdanes» era un ball molt en boga en les festes majors del Principat.

Poc després «Miquel Ribes, natural de Granollers», componia en 1616 un romanço descrivint unes festes populars, els assistents a les quals hi dansen portant

**«gorres de grana
fent la Sardana
y lo ball pla,
tots mà per mà».**

I, finalment, poc sabríem estar-nos de retreure ací un altre testimoniatge, si més no curiós, de com per aquests encontorns tothom coneixia la sardana i la seva música. Ens referim al cèlebre procés seguit a Terrassa contra unes dones acusades de bruixeria, cinc de les quals foren per això condemnades a pena de mort, essent públicament penjades el 26 d'octubre del 1619 en el paratge nomenat la Pedra blanca, situat entre Can Barba i Can Figueres del Mas, escenari de llurs conciliàbuls, impudícies i malefícis.

No tenint ara a mà l'original del voluminós procés jurídic, ens servirem d'una petita part del text del mateix, anys ha publicat per F. Maspons i Labrós. La part que interessa i fa de bon llegir a tota mena de lectors, diu així: «Consten en dit llibre les declaracions de Margarida Tafariera i Joana de Toy, que és confessen ésser bruixes. La primera reconegué haver anat alguns dijous a casa de Joana Ferrés, la qual treia una olleta d'ungüents i despullant-se ambdues, s'untaven pel devall de les espatlles i untades que eren la Joana deia, murmurant, algunes paraules supersticioses, i eixien per una finestra cap enlaire, tot volant; havent anat un dia fins a prop de casa d'en Figueres del terme de Terrassa, on trobaren el dimoni en forma de home, tot vestit vermell amb una gorra vermella, que es posà a sonar una flauta que feia el so molt ronc i sonava a modo de sardanes, i després se posaren a ballar...; un altre dijous anaren a casa d'en Sabater de Santa Margarida, prop de la riera de les Arenes, on trobaren també el dimoni que es posà a sonar la flauta i feren lo demás dit, i altre dijous a casa d'en Vinyers de Matadepera, i així els altres dijous, anant sempre a fer mal a bèsties i persones, a menys que les trobessin be neïdes o senyades, que allavors no hi podien fer res, entornant-se'n després a la casa d'on era partides, en la qual entraven per la mateixa finestra... i que això ho feien entre onze i dotze de la nit, perquè tocases les dotze les bruixes ja no tenien poder».

«Joana Toy confessa que eixien per una finestra volant pels aires, havent anat un dia prop de la casa d'en Sabater de Santa Margarida de Terrassa, passada la riera de les Arenes, a on, amb ses companyes i altres dones de diferents pobles, feren acatament al diable, qui, boi assentat en una cadira, els hi manà renegar de Déu i de Santa Maria i de tots els Sants i del Baptisme, i que li prestessin obediència, com així ho feren, després del qual totes li besaren les mans i el dimoni es disposà a tocar una flauta amb un tamborino i feia un so ronc, dissemblant als altres músics, i totes es posaren a ballar...». Veus aquí una nombrosa i autèntica representació de la Sardana de les Bruixes, que sardanejaren eternament i que, en determinats dies, encara se les sent folles i esbojarrades en el paratge llegendari conegut per la «Plaça de les Bruixes», als afores de Terrassa, sens dubte relacionat amb el procés del 1619.

Les precedents notícies vallesanes de la Sardana, són gairebé les principals notícies històriques que es coneixen d'aquesta típica dansa catalana que, en els nostres dies, ha esdevingut per excel·lència «la dansa sencera d'UN poble que estima i avança donant-se les mans».

EDICTO

D. JAIME JUHER ALEIXANDRE,
JUEZ MUNICIPAL DE GRANO-
LLERS (BARCELONA).

HAGO SABER: Que en este Juzgado se tramita juicio verbal de faltas número 260/1974, sobre muerte, en accidente de circulación, de José Guillén Bellavista, en el que resultó condenada, como responsable civil subsidiaria, «Canteras del Remey», con domicilio en Caldas de Montbuy, al pago de la indemnización de 600.000 ptas. En cuyos autos se embargaron, como propios de la deudora, los siguientes bienes:

- Compresor marca «Flottmann», tasado pericialmente en 50.000 ptas.
- Camión marca «Ebro», matrícula B-513.002, tasado pericialmente en 50.000 ptas.
- Camión «Pegaso» Comet, volquete, matrícula B-363.785, tasado pericialmente en pts. 175.000.
- Chasis camión «Pegaso» Comet, matrícula B-320.964, tasado pericialmente en 25.000 ptas.
- Cinta transportadora marca «Granier», de 19 mts. aproximadamente, tasada pericialmente en 290.000 ptas.
- Camión «Pegaso» tipo 1.200, volquete, sin motor, matrícula B-317.310, tasado pericialmente en 100.000 ptas.

Suma total de la peritación:
690.000 ptas.

En virtud de lo acordado en providencia de esta fecha, se sacan a la venta, en pública subasta, por primera vez y en el precio de tasación, los referidos bienes embargados y cuyo remate tendrá lugar en la Sala Audiencia de este Juzgado Municipal de Granollers, sito en Avda. del Parque, n.º 1, el día VEINTITRES de marzo próximo, a las TRECE horas, con sujeción a las siguientes condiciones:

1.º — Para tomar parte en la subasta habrá de consignarse, previamente, sobre la mesa del Juzgado, el diez por ciento del precio de la tasación.

2.º — Las posturas que se realicen tendrán que cubrir las dos terceras partes del avalúo, sin cuyos requisitos no serán admitidos.

3.º — Los bienes se adjudicarán al mejor postor, el cual podrá ceder el remate a tercera persona.

Los bienes embargados y que se sacan a la venta en pública subasta, se encuentran en la explotación de Canteras del Remey, sita en Caldas de Montbuy, donde podrán ser examinados por los licitadores.

Dado en Granollers, a siete de Febrero de mil novecientos setenta y siete.